

ERTSBERG

Voorjaar 2023

WILD LAND

PAUL
COBBAERT
De terugkeer
van wilde dieren

ERTSBERG

WILD
LAND

De terugkeer
van wilde

ERTSBERG

PAUL COBBAERT

WILD
LAND

PAUL COBBAERT

WILD
LAND

PAUL COBBAERT

WILD
LAND

PAUL COBBAERT

ERTSBERG

ERTSBERG

ERTSBERG

Paul Cobbaert

Wild land

De terugkeer van wilde dieren

De mythische wolf is terug in België. De oehoe en de raaf ook. De zeehond en de bever. Het olijke puttertje. De tropische boomkikker. Zelfs de mysterieuze lynx. En wie weet straks ook de iconische bruine beer? Het lijstje is indrukwekkend.

Waarom keren deze wilde dieren terug naar ons land en wat zegt dat over onze natuur, vraagt journalist Paul Cobbaert zich af. Hij gaat praten met biologen, natuurwerkers, beleidsmakers en activisten. Hij schreef geen wetenschappelijk traktaat, maar vulde een vat vol verhalen. Over de laatste wolf en koning Leopold I, over nazi's en wasberen, over boze boeren en jagers, over de bloedstollende comeback van de bever, en veel meer.

Wild land wil ook, en vooral, de schoonheid van ons eigen *wildlife* tonen. In woord én beeld. Het boek bevat honderden foto's die de auteur de voorbije jaren heeft genomen in onze natuur. Wij hoeven niet naar exotische oorden om fascinerende dieren te zien. Meer zelfs: je kan voortaan op safari in eigen land, op zoek naar onze eigen *Big Five* ...

“ Een boek vol passie dat de schoonheid van onze natuur beschrijft en op begrijpelijke wijze uitlegt waarom ze bedreigd wordt. — **BEGUN LE BLEU**, *Fwiet Vogelmagazine*

“ De natuur kan zich herstellen als je haar voldoende ruimte geeft. Daar werkt Natuurpunt keihard aan mee. Dat biedt ook enorme kansen voor schitterende momenten van natuurbeleving, zoals die in dit prachtige fotoboek zijn vastgelegd. — **BART VANGANSBEKE**, voorzitter Natuurpunt

PAUL COBBAERT (1984) is een kind van het West-Vlaamse boerendorpje Bekegem. Hij is freelancejournalist en werkt vooral als politiek interviewer voor *De Zondag* en *Krant van West-Vlaanderen*. *Wildlife* is zijn eerste passie. Hij is ook auteur van *Birma: Het gouden land en de generaal*.

Met een woord vooraf van
Emmanuel de Merode,
directeur Virunga
Nationaal Park

VERSCHUNT april 2023

ISBN 978 94 64369 94 6

NUR 410, 430

THEMA RNKH, RNKH2

FORMAAT 21 x 26 cm

OMVANG ca 240 blz

PRIS ca. € 27,50

UITVOERING paperback, full colour
verkrigbaar als e-boek

“ Een illegaal transport. Een onwetende Duitser. Een geheime ontmoeting aan een tankstation aan de E40. Schimmige papieren. Woedende politici. Een ontslag. Zelfs een dode. De comeback van de bever heeft alles van een stevige thriller. De hoofdrolspeler is de Waalse milieuactivist Olivier Rubbers, van opleiding handelsingenieur. De flamboyante man wordt zowel een cowboy als een held genoemd. Of ook: de Zorro van de Waalse bossen. ‘Ook al was de uitzetting volstrekt illegaal en kan ik zoiets niet promoten, zijn actie had een gigantisch positief effect op onze natuur. Niets of niemand heeft ooit zoveel nieuwe natuur kunnen ontwikkelen. Hij wordt onterecht verketterd.’ Het zijn de woorden van wolvenexpert Jan Loos.

First things first: de Europese bever, de *Castor fiber*, was ooit een algemene verschijning in onze wateren. Diverse plaatsnamen verwijzen naar zijn eeuwenoude aanwezigheid. Denk aan Beveren in Oost- en West-Vlaanderen, Beverlo in Limburg en Bever in Vlaams-Brabant. Het knaagdier werd echter meedogenloos vervolgd voor zijn waardevolle pels en zijn bevergeil (castoreum). Deze stof, afkomstig uit zijn anale klier, werd (en wordt) gebruikt als smaakstof in voeding. Maar ook het vlees viel in de smaak. Sommige katholieken zagen het zelfs op veggie-vrijdag door de vingers, omdat de bever schubben op zijn staart heeft en dus als vis kon doorgaan.

In 1848 werd de laatste Vlaamse bever doodgeschoten in Vlaams-Brabant. Aan het einde van de negentiende eeuw waren ook de laatste Waalse bevers verdwenen. Het zou honderd jaar duren vooraleer het grootste knaagdier van Europa zijn comeback zou maken. De bever werd voor het eerst opnieuw gespot in de Roer, een zijrivier van de Maas, in de Hoge Venen. Dat was in 1990. Een zwerver vanuit Duitsland. De echte comeback zou acht jaar later volgen. ”

RIK TORFS TIJDGEEST

TIJD GEEST

*Een perspectief
op mens en tijd*

RIK TORFS

ERTSBERG

ERTSBERG

Rik Torfs

Tijdgeest

Een perspectief op mens en tijd

‘Dat is toch niet meer van deze tijd!’ We horen het vaak. Maar wat betekent het nu precies? Hoe kunnen we de tijd waarin we leven beter begrijpen? Laten we een stapje achteruit zetten en de foto waarop we

met een aarzelende glimlach staan afgebeeld, scherper bekijken.

**Een
optimistisch
en
complexloos
boek**

In *Tijdgeest* beschrijft Rik Torfs de speerpunten, vooroordelen en taboes van ons hedendaagse levensgevoel. Hij bestudeert hoe ze doordringen in alle grote thema's van het moderne leven,

zoals de vrijheid van meningsuiting en haar grenzen, de nieuwe invulling van de zeven hoofdzonden, het geloof in de wetenschap, de angst voor het ongreepbare en de kracht van het slachtofferschap.

Toch is *Tijdgeest* een optimistisch boek. Torfs geeft aan hoe we, zonder euforie of weemoed, complexloos kunnen leven in de tijd die de onze is. Wie weet slagen we erin hem mooier, ruimer en vrijer te maken. En daardoor zelf gelukkiger te worden.

“*Tijdgeest* van Rik Torfs is vintage Rik: doordacht, diepzinnig en toch speels en schalks. Maar laat dit alles u niet tegenhouden het boek te lezen! — **ANKE BUCKINX**, radiofenomeen Joe

RIK TORFS (*1956) is hoogleraar kerkelijk recht en schrijver. Hij publiceerde een twintigtal boeken, waaronder een roman, en hield lezingen in veertig landen op vijf continenten. Hij was rector van de KU Leuven en senator.

Vintage Rik Torfs

VERSCHUNT januari 2023

ISBN 978 94 64369 88 5

NUR 736, 757

THEMA QD, JB

FORMAAT 12 x 18,5 cm

OMVANG ca. 160 blz

PRIS ca. € 20,23

UITVOERING paperback
ver verkrijgbaar als e-boek

9 789464 369885

**VRIJHEID
VEILIGHEID**

MARK ELCHARDUS

ERTSBERG

VRIJHEID
MARK ELCHARDUS
VEILIGHEID

ERTSBERG

Mark Elchardus

Vrijheid/Veiligheid

De voorbije dertig jaar evolueerden we van een samenleving waarin het verschil tussen vrijheid en onvrijheid van fundamenteel belang was, naar een samenleving waarin het verschil tussen veilig en onveilig voorop staat.

Het streven naar vrijheid verdeelde ons. Conservatieven en progressieven hebben verschillende opvattingen over wat echte vrijheid inhoudt. Vandaag verdeelt het streven naar veiligheid ons. We worden geenszins verenigd door onze angsten. Sommigen vrezen migratie, anderen kernenergie. Als we het over iets eens geraken, zoals de gevaren van klimaatopwarming, blijken we diep verdeeld over de manier waarop we daarmee moeten omgaan.

Onze verdeeldheid leidt steeds minder tot dialoog. Een kleine minderheid wil de meerderheid het zwijgen opleggen. De democratie en de rechtsstaat zijn daar het slachtoffer van. Zelfs wetenschappelijke tijdschriften en rectoren van onze universiteiten verdedigen niet langer vrij onderzoek en vrijheid van meningsuiting.

Elchardus brengt verslag uit over die ontwikkeling, in columns geschreven naar aanleiding van ogenschijnlijk kleine gebeurtenissen met grote gevolgen. Feiten dienen onze opvattingen te veranderen. Dat heet verlichting. Doen ze dat niet, dan worden we wereldvreemd. Dit boek is de neerslag van een vreedzaam, geduldig verzet tegen de inmiddels wereldvreemde, maar dominante minderheid die haar opvattingen aan de feiten wil opleggen, die blind is voor alles wat niet bij haar opvattingen past.

MARK ELCHARDUS (1946) doceerde sociologie aan de Brown University (vs) en de Vrije Universiteit Brussel. Hij was actief in het middenveld en schreef talrijke wetenschappelijke artikels en boeken. Hij schreef de bestseller *Reset* en is columnist van *De Morgen*.

*Met een woord vooraf
van Koen Lemmens*

Van **MARK ELCHARDUS**
verscheen eerder bij Ertsberg:
Reset. ISBN 978 94 64369 00 7

VERSCHUNT februari 2023

ISBN 978 94 64369 91 5

NUR 401, 756

THEMA DNP, JHB

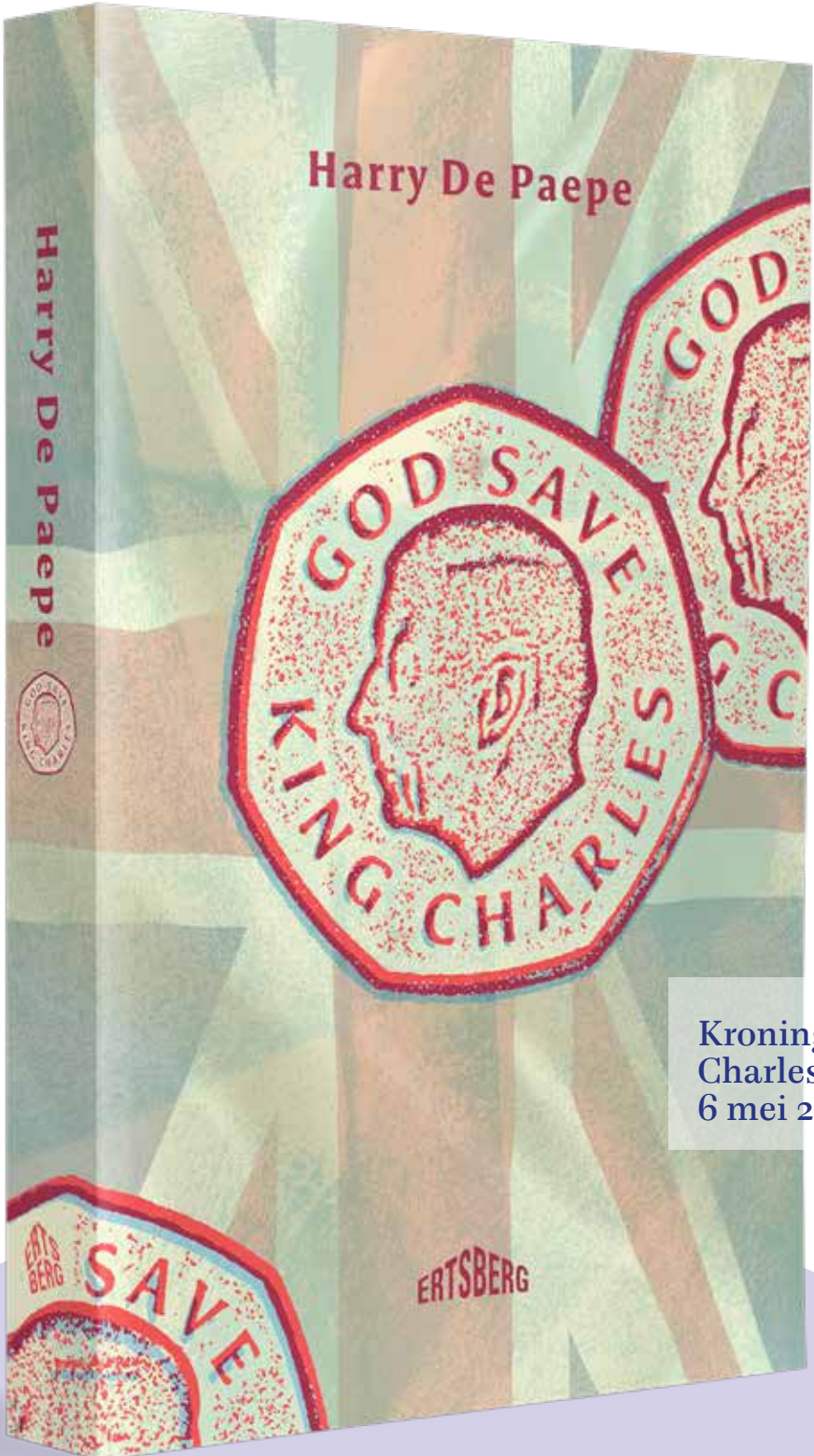
FORMAAT 15 x 23 cm

OMVANG ca. 240 blz

PRJS ca. € 24,50

UITVOERING paperback
verkrijgbaar als e-boek

Harry De Paepe

Harry De Paepe

Kroning van
Charles op
6 mei 2023

ERTSBERG

Harry De Paepe

God Save King Charles!

Het Verenigd Koninkrijk heeft weer een koning: Charles III. Al werden er wel wat vraagtekens geplaatst bij de eeuwige kroonprins. Zijn turbulente privéleven, zijn eigengereidheid en soms controversiële opinies baarden zelfs de meest overtuigde monarchisten zorgen. Kortom, de nieuwe koning is een echte... Charles.

Charles is de meest onfortuinlijke koningsnaam uit de Britse geschiedenis. De eerste Charles was een groot kunstliefhebber, mecenas en estheet. Maar zijn koppigheid leidde tot de Engelse Burgeroorlogen, en veroorzaakte het einde van de monarchie. Charles II herstelde het koningschap en werd onthaald als 'the merry monarch'. Hij diende zich te schikken naar zijn parlementsleden. Maar deze Charles was door zijn beruchte liederlijkheid net iets té 'merry'.

Dan is er de onofficiële Charles III, beter bekend als 'Bonnie Prince Charlie'. Hij vond zich voorbestemd voor het koningschap en nam Edinburgh in. Zijn pogingen om de troon te bemachtigen eindigden in mislukking, bloedvergieten en fatale dronkenschap.

In het lichtvoetige boekje *God Save King Charles!* vertelt vk-kenner Harry De Paepe de rijke geschiedenis van deze verschillende koningen, verweven met het levensverhaal van King Charles III. Verwacht geen doordeweeks royaltyboek, want er valt meer te vertellen over Charles dan je wel zou denken.

“Buitengewoon geïnformeerd, buitengewoon gedetailleerd, buitengewoon gepassioneerd.
— **JO DE POORTER**, koninklijk commentator

HARRY DE PAEPE (1981) is Vlaanderens bekendste anglofiel. Hij treedt vaak op voor tv en radio als kenner van de Britse politiek en cultuur. Hij is auteur van het bekroonde *Stiff Upper Lips, Sausage* over Elizabeth II en *De twee kanten van het Kanaal*.

Van **HARRY DE PAEPE**
verscheen eerder bij Ertsberg,
samen met Erik de Keersmaecker:
*Haunted: Over spoken en geesten
in Groot-Brittannië*
ISBN 978 94 64369 66 3

VERSCHUNT april 2023
ISBN 978 94 64369 96 0
NUR 681, 698
THEMA DNBR, NHD
FORMAAT 12 x 18,5 cm
OMVANG ca. 160 blz
PRIS ca. € 19,95
UITVOERING paperback
verkrijgbaar als e-boek

“ Het was een aandoenlijk beeld: de kist van Elizabeth II rustte boven op de als lift bedienbare zerk van de ‘Royal Vault’, de koninklijke crypte in de hoog gotische St. George’s Chapel in het kasteel van Windsor. De koninklijke standaard lag op de eiken doodkist en hierop lagen de rijksappel en de scepter, de kroon was op een paars kussentje op de kist gelegd. Het zijn de aloude symbolen van de koninklijke macht.

Charles III beet zijn emoties weg toen in het afscheidsritueel voor zijn moeder in de koninklijke kapel ‘God Save the King’ werd gezongen. Overall rondom hem rusten zijn voorouders. Zijn overgrootvader en -moeder George V en Queen Mary, zijn grootvader George VI en de voor Charles bijzonder dierbare grootmoeder Elizabeth, de Queen Mother. De zwakzinnige en vermoorde Henry VI, stichter van Eton College en King’s College, ligt in de buurt van de man die waarschijnlijk de opdracht gaf voor zijn moord: Edward IV. De corpulente Edward VII, die net als de huidige koning eeuwig leek te moeten wachten om zijn moeder koningin Victoria op te volgen, rust loyaal naast zijn vrouw Queen Alexandra. Hij is in de dood trouwer dan bij leven.

Enkele stappen van de plek waar de langst regerende monarch van het Verenigd Koninkrijk verdween naar de ondergrondse Royal Vault, ligt er een zwarte blinkende zerk. Hij tooit de grafkelder die de resten van onder meer Henry VIII en zijn derde vrouw Jane Seymour bevat. Er staan ook nog twee anderen vermeld op de steen: een kind van Queen Anne ... en Charles I. Die verloor zijn hoofd op het schavot voor Banqueting House in Londen in 1649. De stoffelijke resten van de onfortuinlijke koning verdwenen echter in de loop der tijd. Toen de monarchie in ere was hersteld in 1660 vatte Charles II het plan op om zijn vader een degelijk koninklijk afscheid te bieden. Alleen, waar was de onfortuinlijke koning naartoe? Al wie bij zijn begrafenis aanwezig was geweest, bleek te zijn overleden. Het antwoord kwam pas in 1813. ”

Fragment uit *God Save King Charles!*

RITA DEPESTEL-MARTYNOWSKI

Liefste Clara

BRIEVEN VAN
ACHTER HET
IJZEREN GORDIJN

Liefste Clara

RITA DEPESTEL-MARTYNOWSKI

ERTSBERG

Rita Depestel-Martynowski

Liefste Clara

Brieven van achter het IJzeren Gordijn

In volle Koude Oorlog waagde Veerle Frion zich achter het IJzeren Gordijn, waar de Europese wegenkaarten eindigden. Polen heette toen nog voluit Polska Rzeczpospolita Ludowa – in mensentaal: Poolse Volksrepubliek – en was terra incognita. Het is de tijd van de Poolse paus en Lech Walesa, van Solidarność en perestrojka.

In Polen gaat Veerle op zoek naar sporen van haar grootvader, Etienne. ‘Omgekomen in Stalag VIIIc’ als krijgsgevangene van de Duitsers, zo wist ze van haar grootmoeder. Daar waren Etienne en z’n broer Marcel beland tijdens de oorlog. Enkel Marcel keerde terug naar huis. De brieven die hij vanuit gevangenschap schreef aan zijn ‘liefste Clara’ werpen een nieuw licht op de familiegeschiedenis.

Depestel-Martynowski schetst het harde dagelijkse leven onder het communisme in een Polen dat weinigen in de Lage Landen ooit gekend hebben. Tegelijk houdt ze de lezer in de ban met haar autobiografisch geïnspireerde speurtocht.

“De auteur verweeft moeiteloos de nakende val van het communisme in Polen met ongehoorde oorlogsbrieven uit de Franse tak van haar familie tot een doorleefd verhaal, waarin maatschappelijke omwentelingen en familiegeheimen met elkaar verstrengeld raken.
– **GUY POPPE**, oud-journalist VRT

RITA DEPESTEL-MARTYNOWSKI (1953) is germanist, vertaler, tolk, journalist, taalfanaat. Gefascineerd door de wereld achter het IJzeren Gordijn. Ze woonde in de jaren na haar studies in het toen nog communistische Polen. Ze werkte er als verslaggever voor de VRT-radio en schreef voor *Knack* en *De Standaard*. Polen is sindsdien niet uit haar leven weg te denken.

Literaire non-fictie

VERSCHUNT januari 2023
ISBN 978 94 64369 93 9

NUR 402, 680

THEMA NHTW, JWXR

FORMAAT 15 x 23 cm

OMVANG ca. 384 blz

PRIS ca. € 29,95

UITVOERING paperback
verkrijgbaar als e-boek

9 789464 369939

Vendredi 12 Avril 1910.

Ma chère petite Clara et ma chère petite fille
Ce jour-ci je n'ai pas été à la barrière
de . y'ai briclé un feu et ce soir je suis
de garde, il y a à feu près une
semaine ou 12 jours que je ne l'ai pas prise.
Je voudrais bien pouvoir l'aider un
peu dans le jardin, et n'être pas là ce
serais beaucoup mieux.

y'ai vu Etienne hier soir, mais
il ne m'a pas parlé de son aventure
qu'il lui est arrivé avec Marie, ni il
a dit qu'ils avaient bien vu Simon.
Ma chère je crois que la châtelain leur
a fait à manger. C'est peut-être pour
cela qu'il n'a pas pu faire une
longue lettre à Marie. Mon copain
Fournier vas déjà avoir 4 jours d'exer-
mission de passés ce soir.

Les blés qui sont restés sont-ils
beaux et les verdure sans doute
aussi. Je n'ai pas encore entendu

“ Mijn fascinatie voor het IJzeren Gordijn dateert van precies 13 augustus 1960, de dag vóór Murraines jaarlijkse reis naar haar zus Clara in Frankrijk. Met zijn drieën zaten we te kijken naar het bijna ronde scherm: Murraine, tante Suzanne en ik.

‘Weer twee burgers gered uit de klauwen van het communisme,’ zei de commentaarstem. Er volgde een filmfragment waarin een kale man met een vlinderdas en een zwart brilletje plechtig afkondigde dat er een IJzeren Gordijn was neergelaten over Europa. ‘Van Stettin aan de Oostzee tot Triëst aan de Adriatische Zee is een ijzeren gordijn neergelaten dwars door het Europese continent. Achter die lijn liggen alle hoofdsteden van de oude staten van Centraal en Oost-Europa: Warschau, Berlijn, Praag, Wenen, Boedapest, Belgrado, Boekarest en Sofia.’ De vreemde namen smaakten als chocolade. Onderaan het scherm flikkerde het woord *Winston Churchill – Archiefbeeld*. Dan richtte de camera zich weer op het meisje met de vlechten, dat zich intussen had losgerukt uit de armen van haar moeder en terugrende naar de overkant, pal in de armen van een man. Haar vader, wist ik. De moeder gilte, strekte haar armen uit, maar het kind kwam niet terug. Een kreet van verbazing steeg op uit de monden van de omstanders.

‘Dat kind loopt de verkeerde kant uit.’ Murraine, vanuit haar fluwelen fauteuil.

‘Ze loopt naar haar vader.’ Tante Suzanne, naast mij op de sofa, bezig met zilverpoets en een dienblad.

‘Dat kind zal het zich later nog beklagen,’ zei tante Suzanne, ‘daar bij de goddeloze communisten.’

Ik wist niet wat goddeloze communisten waren, maar was jaloers op het meisje. Ze had een vader en mooie dikke vlechten. Zelf had ik blond piekhaar – pierenverdriet noemde Murraine het – en mijn vader was dood. Ik kende alleen zijn glazen oog. Moeder bewaarde het in een paars doosje. Ze ging ermee zwaaien wanneer ik ongehoorzaam was.

Op de beeldbuis schreeuwde de moeder van het meisje van op een trapladder iets naar de vader aan de andere kant van de muur, die met de minuut groeide. Spoedig reikte hij tot boven de hoofden. Het meisje met de dikke vlechten was verdwenen achter de betonblokken. De soldaten legden op de bovenste laag baksteen een rol prikkeldraad met messcherpe punten. Niemand kon nog ongemerkt naar de overkant komen. Het was Koude Oorlog. Een vreemd woord. Hoe kon oorlog koud zijn? Het was augustus en snikheet. ”

STEVEN BULTÉ

STEVEN BULTÉ

DE RONDE VAN DE WITTE DUIF

VREDESK
ERS

VREDES
K ERS

ERTSBERG

ERTSBERG

Steven Bulté

Vredeskoers

De Ronde van de witte duif

‘De Ronde van Frankrijk achter het IJzeren Gordijn.’ Een koers voor coureurs van graniet en staal. Miljoenen televisiekijkers, honderdduizenden mensen langs de kant, in *sportpalasten* en wielervedbanen. Renners uit alle windstreken aan de start. Alles voor één ideaal: vrede tussen alle volkeren.

In *Vredeskoers* wekt Steven Bulté de beruchte ‘Ronde van de witte duif’ opnieuw tot leven. De meest prestigieuze wielerronde in het communistische Oostblok werd elk jaar in mei tussen Warschau, Berlijn en Praag gereden. Bulté fietst de editie van 1967, in het spoor van de enige Belgische eindwinnaar van de *Vredeskoers* ooit: Marcel ‘de vredesduif’ Maes.

Gepakt en gezakt, een moraal in het zenit maar met een deplorabele conditie, fietst Bulté recht doorheen de politieke geschiedenis van de 20ste en 21ste eeuw.

In *Vredeskoers* vertelt Steven Bulté op een luchtige toon de verhalen die de nauwe vlevlechting tussen sport en politiek tijdens de Koude Oorlog illustreren.

“In een fascinerend reisverhaal door ruimte en tijd wekt Steven Bulté de *Vredeskoers* weer tot leven. Een mustread voor wie van koers, nostalgie en maatschappelijke geschiedenis houdt. — **MICHEL WUYTS**, wielersjournalist

“Een fascinerend verhaal over een lang vergeten koers van achter het IJzeren Gordijn, prachtig verteld, heerlijk geschreven. — **HENDRIK VOS**, UGent

STEVEN BULTÉ (1983) is politicoloog en econoom (KU Leuven). Professioneel volgde hij als onderzoeker en adviseur het Vlaamse en Europese arbeidsmarkt- en economische beleid op de voet. Hij is gepassioneerd door wielrennen, geschiedenis en muziek.

*Fietsend door
de geschiedenis
van het Oostblok*

VERSCHUNT april 2023
ISBN 978 94 64369 89 2
NUR 489, 695
THEMA SCX, SMQ
FORMAAT 17 x 21 cm
OMVANG ca. 288 blz
PRIS ca. € 27,50
UITVOERING paperback
 verkrijgbaar als e-boek

9 789464 369892

PHILIP VANQUAETHEM

VLAAMSE LEEUWEN,
DUITSE BEVELEN

HET VLAAMS LEGIOEN AAN HET OOSTFRONT

PHILIP
VANQUAETHEM

VLAAMSE LEEUWEN,
DUITSE BEVELEN

ERTSBERG

ERTSBERG

Philip Vanquaethem

Vlaamse leeuwen, Duitse bevelen

Het Vlaams Legioen aan het Oostfront

Ronkende toespraken, tromgeroffel, treinen getooid met bloemen. Zo trokken de vrijwilligers van het Vlaams Legioen ten oorlog. De confrontatie met de kazernedrill was hard; die met het front nog harder. Toen het Rode Leger langs het hele Oostfront in de tegenaanval ging, kwam het Vlaams Legioen bij -40°C terecht in de hevigste gevechten. Maandenlang liep het Sovjetleger storm tegen hun posities voor de Russische pletwals eindelijk zonder stoom viel. Het Vlaams Legioen bracht zeventien maanden zonder veel respijt door aan het front wanneer het tegen een nieuw Russisch offensief ingezet werd. In die tweede slag bij Krasny Bor werd het Vlaams Legioen nagenoeg uitgeroeid.

Het politieke verhaal van de collaboratie werd al exhaustief onderzocht, maar de militaire kant van het verhaal is nog nauwelijks bestudeerd. Philip Vanquaethem dook in meerdere binnen- en buitenlandse archieven en vond tal van onbekende verslagen en originele gevechtskaarten. *Vlaamse leeuwen, Duitse bevelen* werkt in detail de geschiedenis van het Vlaams Legioen uit met meer diepgang dan ooit tevoren, vaak van dag tot dag.

Ook de opgenomen foto's zijn ongezien. Uitgezochte pakkende beelden zijn sprekende getuigen van gebeurtenissen die in het boek voorkomen.

Door de vele – vaak schrijnende – getuigenissen, brieven en interviews met Vlaamse Oostfronters krijgt het verhaal van het Vlaams Legioen een gezicht, wordt het vermenselijkt en tot leven gebracht.

PHILIP VANQUAETHEM (1975) is historicus. Van jongs af aan is hij gepassioneerd door militaire geschiedenis. Zijn focus op de gevechten aan het Russisch front resulteerde in zijn eerste boek over de Vlaamse vrijwilligers voor het Oostfront.

Met nooit eerder gepubliceerde, originele foto's

VERSCHUNT februari 2023

ISBN 978 94 64369 92 2

NUR 689, 697

THEMA NHW, NHWR7

FORMAAT 17 x 24 cm

OMVANG ca. 432 blz

PRIJS ca. € 34,95

UITVOERING paperback, geïllustreerd
verkrigbaar als e-boek

LUDO ABICHT &
ANDRÉ GANTMAN

Israël Palestina

ERTSBERG

LUDO ABICHT &
ANDRÉ GANTMAN

Israël Pales tina

Tweespraak over
oorzaken en oplossingen

ERTSBERG

Ludo Abicht & André Gantman

Israël-Palestina

Tweespraak over oorzaken en oplossingen

Israël-Palestina roept vele associaties op: Exodus, Sabra en Chatilla, intifada, de Muur, zelfmoordterrorisme, 1967, tweestatenoplossing, Joodse kolonisten en Palestijnse vluchtelingen, Davidster en hakenkruis, zionisme en antisemitisme. Vele diplomaten en Amerikaanse presidenten hebben hun tanden erop stukgebeten. Ook in Vlaanderen en Nederland beroert dit conflict de gemoederen.

Ludo Abicht en André Gantman hebben heel wat gemeen, en toch staan ze ook lijnrecht tegenover elkaar over Israël-Palestina. Toch willen ze allebei een verstandige en humanistische oplossing voor het conflict.

Abicht en Gantman overlopen chronologisch de geschiedenis van het conflict. Tot 1967 vinden beide polemisten elkaar, maar vanaf de Zesdaagse Oorlog in 1967 wijken hun standpunten steeds verder uiteen. Abicht eist het recht op een Palestijnse Staat. Gantman eist het recht op de erkenning van de Staat Israël. Als gevolg van de recente ontwikkelingen in de regio en de wereld wordt het steeds moeilijker om een voorstel voor een oplossing te schetsen, omdat het 'Vredesproces' al jaren stilgevallen is.

Dit boek is de unieke neerslag van urenlange gesprekken tussen Ludo Abicht en André Gantman over oorzaak, verloop en mogelijke oplossingen voor het conflict Israël-Palestina.

LUDO ABICHT (1936) schreef verschillende boeken over onder andere het Jodendom, ethiek, Israël-Palestina en politieke filosofie.

ANDRÉ GANTMAN (1950) is jurist, was schepen en is vandaag gemeenteraadslid in Antwerpen. In 1980 werd hij voorzitter van B'nai Brith. Zijn grootvader overleefde de hel van Auschwitz niet. Gantman publiceerde eerder *Jood zijn is een avontuur* en *Het Auschwitz-gen*.

Van **LUDO ABICHT**
verscheen eerder bij Ertzberg:
*Anarchisme: van Bakoenin
tot de Commons*
ISBN 978 94 64369 02 1

VERSCHUNT april 2023
ISBN 978 94 64369 90 8
NUR 689, 692
THEMA NHG, JPWS
FORMAAT 14 x 21 cm
OMVANG ca. 192 blz
PRIS ca. € 24,50
UITVOERING paperback
verkrijgbaar als e-boek

Islam

BLOEIPERIODE EN HEDENDAAGSE
CRISIS IN DE MOSLIMWERELD

AHMET T. KURU

Ingeleid en vertaald door Rudi Holzhaer

AHMET
T. KURU

Islam

'Een ambitieuze en succesvolle analyse'
- FOREIGN AFFAIRS

ERTSBERG

ERTSBERG

Ahmet T. Kuru

Islam

Bloeiperiode en hedendaagse crisis in de moslimwereld

De islamitische wereld kende invloedrijke denkers en wetenschappers in haar vroege geschiedenis, in een tijd dat Europa gedomineerd werd door religieuze orthodoxie en militaire heerschappij. Van de 9de tot de 12de eeuw waren moslimlanden filosofisch en sociaaleconomisch overduidelijk meer ontwikkeld dan het Westen.

Vandaag lijden landen met een moslimeerderheid bovengemiddeld onder autoritaire regimes, en zijn ze sociaaleconomisch gemiddeld minder ontwikkeld dan de rest van de wereld. Ahmet T. Kuru wijst op de geschiedenis en bekritiseert verklaringen die de islam als oorzaak aanwijzen. Ook het westerse kolonialisme is geen sluitende verklaring, al heeft dat zeker niet geholpen.

Waar liep het dan wel mis? Kuru wijst op een alliantie tussen orthodoxe islamitische geleerden (de *oelema*) en militaire staatshoofden vanaf de 11de eeuw. Gaandeweg beknotten deze alliantie meer en meer de creativiteit en economische activiteiten van intellectuelen en de burgerlijke klasse in de moslimwereld.

Kuru toont aan dat de alliantie tussen *oelema* en de staat nog steeds de creativiteit inperkt en een gezonde economie in moslimlanden belemmert of zelfs verhindert.

“Kuru's historische analyse werpt een nieuw licht op een zeer belangrijk en gevoelig debat.

— **JAN LUITEN VAN ZANDEN**, Universiteit Utrecht

AHMET T. KURU is hoogleraar politieke wetenschappen en directeur van het Centrum voor Islamitische en Arabische Studies aan de San Diego State University. Zijn werken zijn vertaald in een tiental talen.

RUDI HOLZHAUER (1953) heeft een juridische, economische en filosofische achtergrond. Hij heeft een bijzondere interesse in al-Andalus en in de onderbelichte rol van de Moorse betekenis voor 'het (latere) Westen'.

Waar liep het mis?

Vertaald uit het Engels
door Rudi Holzauer

VERSCHUNT februari 2023

ISBN 978 94 64369 95 3

NUR 692, 717

THEMA QRP, NHB

FORMAAT 15 x 23 cm

OMVANG ca. 316 blz

PRIS ca. € 34,95

UITVOERING paperback
verkrijgbaar als e-boek

9 789464 369953

ISABEL DE CLERCQ · SPROET

ISABEL DE CLERCQ
SPROET

ERTSBERG

Isabel De Clercq

Sproet

De korte verhalen van Isabel De Clercq geven kleur aan de alledaagsheid van het bestaan. Hesp bestellen in de supermarkt, clandestien binnenglippen in een hotel, een charmante ober je man zien verleiden ... Isabel tovert ogenschijnlijk banale gebeurtenissen om tot virtuoze pareltjes of hilarische filmscènes.

Maar let op. Net wanneer ze je luidop aan het lachen heeft gekregen, slaat de toon om. Weemoed, angst, verdriet: ook zij moeten bezworen worden.

Lees. Laat je bij je nekvel grijpen. En geniet.

“ Voor mij, Isabel, sta je naast Van Kooten en Carmiggelt. Maar dan vrouwelijk en met een frankere teut.
— **WIM MERTENS**

“ Isabel De Clercq schrijft intrigerende verhalen over banale en absoluut niet-banale gebeurtenissen in haar leven. Haar stukjes zijn soms zo verrassend kort dat je dubbel zoveel tijd nodig hebt om ze te laten bezinken. Je herleest ze nog eens en pas na een derde keer begrijp je waarom ze je zo ontroerd hebben. Soms kan je niet anders dan lachen, bij andere krijg je tranen in de ogen. Als je *Sproet* neerlegt, heb je meteen zin om het opnieuw te lezen.
— **LUCKAS VANDER TAELEN**, auteur

ISABEL DE CLERCO (1968) studeerde Romaanse Filologie. Na een carrière aan het Universitair Centrum voor Talenonderwijs van de UGent en bij Wolters Kluwer België, is ze nu keynote speaker en consultant. Ze adviseert bedrijven bij hun zoektocht naar duurzaam werk en verspreidt haar kennis met boeken (waaronder *Het hybride werken*), blogs en podcasts.

*Alledaagsheid
verheven tot schoonheid*

VERSCHUNT december 2022

ISBN 978 94 64369 86 1

NUR 402, 740

THEMA DNX, DNP

FORMAAT 12 x 18 cm

OMVANG 160 blz

PRJS € 19,50

UITVOERING hardcover met stofwikkell

9 789464 369861

Karel Deburchgrave

SHAKE SPEARE

in scène gezet

ERTSBERG

'Al lijkt het waanzin, er zit systeem in.'

Karel Deburchgrave

SHAKESPEARE *in scène gezet*

ERTSBERG

Karel Deburchgrave

Shakespeare in scène gezet

Al lijkt het waanzin, er zit systeem in

Geen toneelschrijver met een grotere en meer duurzame erfenis dan de Bard, de Zwaan van Avon, de 'upstart crow': William Shakespeare. Geen dag gaat voorbij of er wordt wel ergens ter wereld een stuk opgevoerd dat ooit uit zijn pen vloeide. Zijn universele thema's raken ons in het diepste van ons hart en zijn tijdloos. Niet slecht voor een Engelsman die al vierhonderd jaar dood is. Shakespeare inspireert nog steeds theater- en filmmakers. Je hoeft dan ook niet naar het Londense Globe Theatre om van Shakespeare te genieten.

Maar was Shakespeare wel wie we denken? Of ging er iemand anders schuil achter de man uit Stratford? Van *Anonymus* tot *Shakespeare in Love*, wie was de man achter de muze? Wie speelde de beste Hamlet: Laurence Olivier, Sarah Bernhardt of toch Kenneth Brannagh? Is Macbeth – excuus: *the Scottish play* – écht vervloekt? En was Shakespeare *queer*? Waarin geloofde hij en wat was zijn politieke overtuiging?

Aan de hand van Shakespeareverfilmingen leidt Karel Deburchgrave ons doorheen de ontelbare vragen, mysteries en anekdotes die onlosmakelijk verbonden zijn met het grootste Engelse exportproduct aller tijden.

“Karel Deburchgrave kennen we als eminent Shakespeare-filmkenner. En nu is er het ultieme boek: waanzinnig interessant, een gedroomd cadeau en een eerbetoon aan de Bard. — **FREDDY SARTOR**, oud-hoofdredacteur *Filmmagie* en *Cinemagie*

KAREL DEBURCHGRAVE (1947) studeerde Germaanse filologie en is Fulbright alumnus van de Universiteit in Minneapolis-St. Paul. Hij is filmdocent en recensent in Vlaanderen en Nederland en was voorzitter van het filmtijdschrift *Filmmagie*. Hij zit geregeld in de Signis Film Jury op o.m. de filmfestivals van Karlovy Vary, Berlijn, Hong Kong, Washington DC en Venetië.

*Shakespeare inspireert
nog steeds*

VERSCHUNT april 2023
ISBN 978 94 64369 87 8

NUR 632, 674

THEMA ATF, DSG

FORMAAT 15 x 23 cm

OMVANG ca. 224 blz

PRIS ca. € 27,50

UITVOERING paperback
verkrijgbaar als e-boek

9 789464 369878

MARC FRANSEN

TOT IN DEN DRAAI

TOT

vertesselkes over Antwerpen

IN DEN

in een wereldtaal

DRAAI

ERTSBERG

MARC FRANSEN

Marc Fransen

Tot in den Draai

Vertelskes over Antwerpen in een wereldtaal

De as waarrond de wereld draait, loopt los door 't Stad. Voor elke Antwerpenaar is dat een feit. Wie niet het voorrecht heeft als sinjoor geboren te zijn, beschouwt dit als dikke-nek-chauvinisme. Zij dwalen! Onze kijk op 't Stad is gestoeld op een gerechtvaardigd zelfbewustzijn.

**Woord
vooraf
van
Sven De
Ridder**

Er is maar één ding dat Antwerpenaren in hun grootsheid beperkt: 'Het is toch zo *spijtig da wij gien dialekt hemme!*'

Tot in den Draai is een verzameling van humoristische, nostalgische en vertederende 'vertelskes over ongs moeilijk lief'. Dit lees- en luisterboek onthult in tekst én gesproken woord (in onze wereldtaal) de zalige ziel van de Antwerpenaar. Want: *wij zien ongs stad toch zoe geire. Met recht en reden!*

“ De verhaaltjes van Marc leggen de ziel van de Antwerpenaar bloot. Grappig, kritisch en weemoedig... en vooral in zijn onweerstaanbare moedertaal.
— **BIEKE ILEGEMS**, presentatrice ATV

“ Als Marc op ATV over 't Stad vertelde, was dat altijd met een warm randje. Eindelijk mag hij het nu in een wereldtaal doen. Nog warmer. — **GUILLAUME VAN DER STIGHELEN**, ex-marketeer, volbloed Antwerpenaar

MARC FRANSEN (1954) was leraar Nederlands en Engels aan een Antwerpse middelbare school. Als tv-anker van ATV informeerde hij de Antwerpenaren dagelijks over het wel en wee van hun stad, die hij ook bezingt met de Antwerpse groep De Grungblavers. Op Radio Minerva heeft hij een column over 'ongs Stad'.

Beluister hier alvast een proevertje:

*Met a-typische
Antwerpse boekvoor-
stelling in 't Stad*

VERSCHIJNT december 2022

ISBN 978 94 64639 85 4

NUR 694, 520

FORMAAT 12 x 18,5 cm

OMVANG ca. 128 blz.

PRIJS €19,50

UITVOERING hardcover, geïllustreerd

THEMACODE 1DDB-BE-FAA,

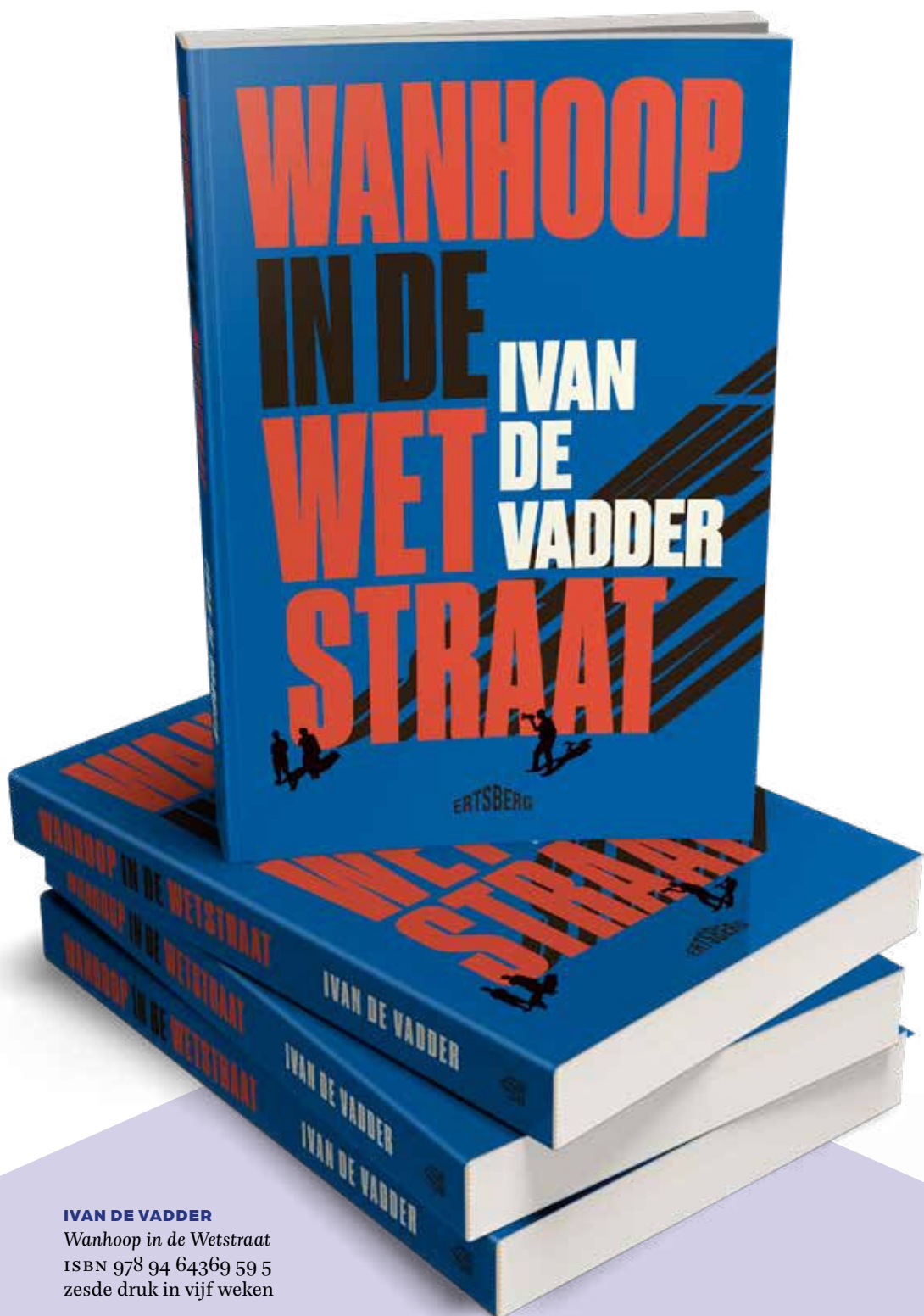
WHL, CFFD, WQH

BUBBEHORENDE website

en digitale luisterlijst

9 789464 369854

IVAN DE VADDER

Wanhoop in de Wetstraat

ISBN 978 94 64369 59 5

zesde druk in vijf weken

LUDO ABICHT, *Anarchisme. Van Bakoenin tot de Commons*
ISBN 978 94 64369 02 1, derde druk

DYAB ABOU JAHJAH, *Verlichting onder vuur. Woke, islamisme, extreemrechts*
ISBN 978 94 64369 2 05

JEAN-PIERRE ADAM, *De bendes achter de Bende. Misdaad kent geen grenzen*
ISBN 978 94 64369 12 0

PINAR AKBAS, *Niran en ik. Autobiografictie*
ISBN 978 94 64369 44 1, derde druk

PAUL BOONEFAES, *Zwijg! Waarom woke niet deugt*
ISBN 978 94 64369 08 3, tweede druk

MARC BOSSUYT, *Tussen demagogie en hypocrisie. Herinneringen van de eerste Vluchtelingencommissaris*
ISBN 978 94 64369 24 3

SIEGFRIED BRACKE, *Open het debat!*
ISBN 978 94 64369 48 9

ERIC CORIJN, *Vlaanderen, ontwaak! Roeien tegen de rechtse grondstroom*
ISBN 978 94 64369 46 5, tweede druk

PHILIPPE DE BACKER, *En nu is het oorlog. Lessen voor de volgende crisis*
ISBN 978 94 64369 14 4

ERIK DE BRUYN, *Levenslang links. In de schaduw van hamer en sikkel*
ISBN 978 94 64369 63 2

ANN DE CRAEMER, *Het ei van Mastroianni*
ISBN 978 94 64369 19 9

JEAN-MARIE DEDECKER, *Ik krijg altijd gelijk.* te laat*
ISBN 978 94 64369 16 8, tweede druk

PETER DE KEYZER, *Vijf minuten ambitie. Pleidooien voor een beter werkend land*
ISBN 978 94 64369 04 5, tweede druk

BERT DE MUNCK, *Leven en laten leven. Een kritische geschiedenis van de pandemie*
ISBN 978 94 64369 53 3

HARRY DE PAEPE & ERIK DE KEERSMAECKER, *Haunted. Over geesten en spoken in Groot-Brittannië*
ISBN 978 94 64369 6 63

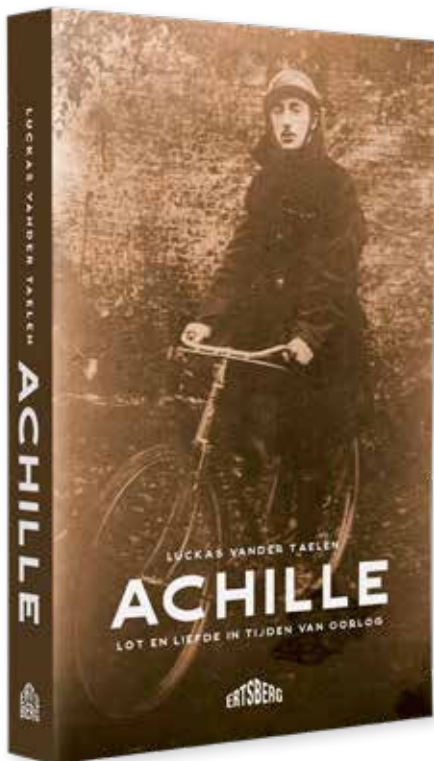
IVAN DE VADDER, *Wanhoop in de Wetstraat*
ISBN 978 94 64369 5 95
zes drukken in vijf weken

SARAH DE VLAM, *Het Catalaanse labyrint*
ISBN 978 94 64369 64 9

KOEN DILLEN, *De polemist en de president. Zemmour, Macron en de verrechtsing van Frankrijk*
ISBN 978 94 64369 40 3

YANNICK DUJARDIN, *De mythes van de toekomst. Het neoliberalisme voorbij*
ISBN 978 94 64369 28 1

MARK ELCHARDUS
Reset. Over identiteit, gemeenschap en democratie
ISBN 978 94 64369 00 7
Tiende druk, paperback

LUKKAS VANDER TAELEN

Achille. Lot en liefde in tijden van oorlog
ISBN 978 94 64369 60 1

RUDOLF HECKE, *Passie. Het verschil tussen leven en bestaan*
ISBN 978 94 64369 23 6

JAN HUIJBRECHTS, *De botten van Bach. Een cultuurgeschiedenis van de menselijke schedel*
ISBN 978 94 64369 6 87

FRANK JUDO, *Het bewaren waard. Wandelen door een conservatisme in 21 misverstanden*
ISBN 978 94 64369 25 0

FILIP MICHIELS, *Chaos en charisma. Het succesverhaal van Bessel Kok*
ISBN 978 94 64369 65 6

ALAIN MOUTON & JOOST HOUTMAN, *Et alors? Waarom de Fransen zo Frans zijn*
ISBN 978 94 64369 21 2, tweede druk

GEORGE ORWELL, *Over waarheid*
ISBN 978 94 64369 10 6

PAUL PELCKMANS, *Sterven in brieven. Hiernamaals, afscheid en Verlichting*
ISBN 978 94 64369 55 7

LUC RASSON, *Donker toerisme. Reizen door het Europa van de 20ste eeuw*
ISBN 978 94 64369 61 8

DIRK ROCHTUS, *Scherprechters van de geest. Duits debat tot op het bot*
ISBN 978 94 64369 06 9

KRISTOF SMEYERS, *Raaf. Cultuurgeschiedenis in vogelvlucht*
ISBN 978 94 64369 22 9

ANDREAS STYNEN

& GERRIT VERHOEVEN, *Bestemming België. Een geschiedenis van toerisme in dertien etappes (1830-2030)*
ISBN 978 94 64369 50 2, tweede druk

KAS SWERTS, *100 jaar trippen. De Vlaamse Toeristenbond 1922-2022*
ISBN 978 94 64369 52 6

GWENDOLINE VAN BALBERGHE, *Netjes op orde. Opruimen en autisme*
ISBN 978 94 64369 29 8

DENNIS VAN DEN BUIJS, *Wijn. Een goed verhaal bij elk glas wijn*
ISBN 978 94 64369 67 0

LUCKAS VANDER TAELEN, *Achille. Lot en liefde in tijden van oorlog*
ISBN 978 94 64369 60 1

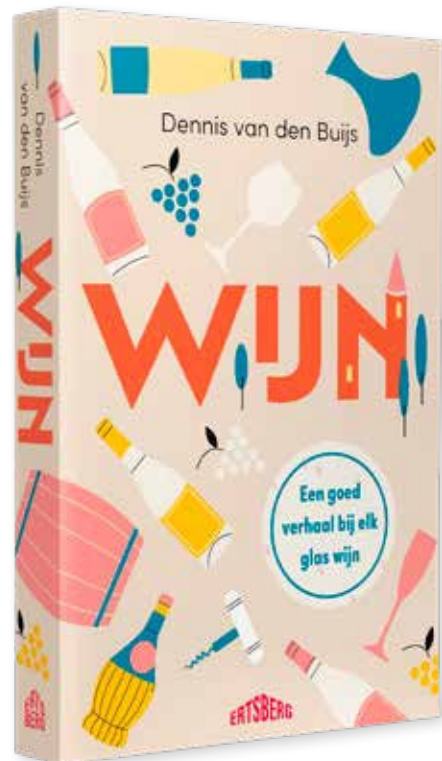
JAN VAN HEMELEN, DAVE VAN MOPPES EN BAPTISTIN ALAIME, *Cryptomunten cryptisch belast. Blockchain, banken en belastingen*
ISBN 978 94 64369 57 1

KRIS VANHOECK, *Dijende kringen. Kinderlokker zet buurt op stellen*
ISBN 978 94 64369 27 4

BRUNO VANSPAUWEN, *Lekker. Een gastronomische satire in 22 gangen*
ISBN 978 94 64369 69 4

JEF VERSCHUEREN, *Medeplichtig. Strijden om betekenis*
ISBN 978 94 64369 70 0

PIETER WILLEMS, *De stille maatschap. Onbekend maar niet onbemind*
ISBN 978 94 64369 18 2

DENNIS VAN DEN BUIJS

Wijn. Een goed verhaal bij elk glas wijn
ISBN 978 94 64369 67 0

ERTSBERG

Uitgever: Karl Drabbe, karl@ertsberg.be

Redactie: redactie@ertsberg.be

Pers & promotie: pers@ertsberg.be

 ErtsbergB

 [Facebook.com/Ertsberg](https://www.facebook.com/Ertsberg)

 ErtsbergB

+32 (0)9 396 79 59

www.ertsberg.be

Auteursportretten: Fotografie An Clapdorp

Coverfoto © Patrick Bald (Unsplash)

Vertegenwoordiging boekhandel Vlaanderen

Elkedag Boeken

info@elkedagboeken

+32 (0)3 345 60 40

Vertegenwoordiging boekhandel Nederland

New Book Collective

verkoop@newbookcollective.com

promotie@newbookcollective.com

+31 (0)20 226 02 38